

Obsah

- Úvod. Neživá příroda a její vztah k přírodě živé (7)
- Jak se utvářela naše Země (10)**
Vznik Země (10)
Nejstarší období vývoje Země (12)
Stavba zemského tělesa (14)
- Z čeho se skládá zemská kůra (17)**
Nerosty a horniny — základní stavební části zemské kůry (17)
Vnitřní stavba nerostů (20)
Vnější tvar krystalů (21)
Fyzikální vlastnosti nerostů (25)
Chemické vlastnosti nerostů (30)
Laboratorní práce 1. — Fyzikální vlastnosti nerostů (31)
Laboratorní práce 2. — Chemické vlastnosti nerostů (33)
- Geologické děje (36)**
Země má vlastní zdroje energie (36)
Vznik hlubinných a výlevných vyvřelých hornin (38)
Hlubinné vyvřeliny (41)
Výlevné vyvřeliny (44)
Sopečná činnost (47)
Nerosty rudných žil a jejich vznik (51)
Zvětrávání hornin a nerostů (55)
Přetváření zemského povrchu (57)
Vznik úlomkovitých a jílovitých usazených hornin (64)
Geologická činnost organismů — vznik organogenních usazených hornin (68)
Vznik chemických usazených hornin (72)
Vznik podzemních vod a jejich ochrana (76)
Vznik půd (78)
Vznik pevnin a oceánů — pohyb pevnin (82)

- Vznik a zánik zemské kůry (83)
Poruchy zemské kůry (88)
Zemětřesení (92)
Přeměna hornin (94)
Nejdůležitější přeměněné horniny a jejich nerosty (98)
Laboratorní práce 3. — Určování nerostů a hornin (100)

Vývoj zemské kůry a života na Zemi (103)

- Horniny a zkameněliny — zdroj poznatků o minulosti Země (103)
Zjišťování stáří hornin (105)
Prahory a starohory — pravěk Země (106)
Prvohory — starověk Země (108)
Druhhory — středověk Země (112)
Třetihory — novověk Země (114)
Čtvrtihory — nejnovější etapa vývoje Země (116)
Laboratorní práce 4. — Pozorování horninových těles a půdního profilu v okolí školy (118)

Pohled na geologickou mapu naší republiky (121)

- Geologická stavba Českého masívu a Západních Karpat (121)
Vývoj Českého masívu (123)
Vývoj Západních Karpat (127)
Poznáváme geologické dějiny našeho kraje (130)
Laboratorní práce 5. — Zkoumání geologické stavby okolí školy (131)

Člověk využívá bohatství neživé přírody (133)

- Geologové zkoumají zemskou kůru (133)
Člověk vyhledává a těží nerostné suroviny (135)

Země — životní prostředí člověka (140)

- Vývoj vztahu člověka k životnímu prostředí (140)
Vlivy lidské činnosti na životní prostředí (143)
Péče o životní prostředí v naší republice (145)
Klíč k určování nerostů a hornin (150)
Rejstřík (154)